

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей

Цей Закон визначає основи соціального і правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а також членів їхніх сімей.

Стаття 1. Законодавство про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Законодавство про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії, базується на Конституції України і складається з цього Закону, законів України "Про національну безпеку України", "Про оборону України", "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях", "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", "Про охорону дитинства", "Про соціальні послуги", міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів.

2. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила відповідного міжнародного договору.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на громадян України:

1) яких було позбавлено особистої свободи державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями у зв'язку із захистом державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України внаслідок збройної агресії проти України, які належать до складу сил безпеки і сил оборони України та до однієї з категорій осіб, визначених Женевською конвенцією про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року та Додатковим протоколом до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року;

2) які є цивільними особами, що перебувають під захистом Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, яких було позбавлено особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями під час перебування на тимчасово окупованих територіях України або на території держави-агресора:

а) у зв'язку із здійсненням такими громадянами діяльності, спрямованої на вираження поглядів, цінностей, позицій щодо відстоювання державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України, а також за здійснювану професійну, громадську, політичну чи правозахисну діяльність, пов'язану із відстоюванням державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України, захистом прав та свобод осіб, позбавлених особистої свободи через таку діяльність, якщо були підстави вважати, що здійснення такої діяльності становило реальну або потенційну небезпеку для незаконного переслідування особи державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями;

б) у зв'язку з незаконними діями держави-агресора, її органів, підрозділів, формувань, інших утворень з явною або прихованою метою спонукання України, іншої держави, державного органу, організації, у тому числі міжнародної, юридичних або фізичних осіб до дій або утримання від здійснення дій як умови звільнення громадянина України.

2. Дія цього Закону поширюється на іноземців та осіб без громадянства, які на момент позбавлення особистої свободи проходили в установленому законодавством України порядку військову службу у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України.

3. Дія цього Закону поширюється на членів сімей громадян України, стосовно яких у визначеному цим Законом порядку встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

4. Дія цього Закону не поширюється на осіб, стосовно яких після 20 лютого 2014 року набрав законної сили обвинувальний вирок суду України, вирок міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, за злочини проти основ національної безпеки України, громадської безпеки, миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку, недоторканності державних кордонів та інші кримінальні правопорушення, вчинені в умовах збройного конфлікту на тимчасово окупованих територіях України або пов'язані зі збройною агресією проти України.

5. Для цілей цього Закону держава-агресор, її органи, підрозділи, формування, інші утворення означають державу, яка у будь-який спосіб окупувала частину території України або яка вчиняє агресію проти України, визнану в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, збройні формування такої держави, що складаються з регулярних з'єднань і підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих силовим відомствам держави-агресора, іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, створені, підпорядковані, керовані та фінансовані державою-агресором, а також окупаційною адміністрацією держави-агресора, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні державі-агресору самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України.

Стаття 3. Прийняття рішень з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Прийняття рішень з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України здійснюється Комісією з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (далі – Комісія).

2. Комісія утворюється при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя.

Комісія здійснює діяльність відповідно до Положення про Комісію з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, яке затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя.

3. До складу Комісії входять:

1) представник, визначений Президентом України;

2) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

3) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин;

4) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику та державну політику у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб);

5) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період;

6) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

7) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики;

8) представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

9) представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

10) представник Офісу Генерального прокурора;

11) представник Служби безпеки України;

12) представник Служби зовнішньої розвідки України;

13) представник Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим;

14) представники від громадських об'єднань, у тому числі міжнародних, що здійснюють діяльність у сфері захисту прав людини та опікуються особами, позбавленими особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, документують факти та злочини збройної агресії проти України, здійснюють пошукову діяльність (не більше п'яти осіб).

4. Комісія утворюється у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів Комісії.

Персональний склад Комісії затверджується наказом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя.

Комісія є повноважною, за умови призначення її персонального складу в кількості не менше двох третин членів Комісії.

5. Завданнями Комісії є:

1) розгляд заяв та матеріалів (довідки, інформація, інші документи), визначених статтею 4 цього Закону, щодо встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, визнання членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

2) прийняття рішень про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, про визнання членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, чи про непідтвердження факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

3) аналіз практики застосування законодавства з питань соціального та правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

6. Комісія для виконання покладених на неї завдань має право:

1) залучати до роботи Комісії представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, наукових та інших установ, а також окремих фахівців за їхньою згодою;

2) одержувати безоплатно від центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб інформацію, документи та матеріали, необхідні для виконання покладених на Комісію завдань, у строк не більше 15 календарних днів, а якщо це стосується надання великого обсягу інформації, документів та матеріалів – не більше 30 календарних днів з дня надходження відповідного звернення Комісії до відповідного органу, посадової особи;

3) розглядати інші питання в межах повноважень, визначених законом та Положенням про Комісію з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

7. Прийняті Комісією рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України вносяться до Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Стаття 4. Підстави для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Підставою для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до пункту 1 частини першої статті 2 цього Закону є такі документи:

1) заява особи або її законного представника, або члена сім'ї особи, подана за зразком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

2) один із таких документів:

а) довідка Міністерства оборони України, іншого центрального органу виконавчої влади, що здійснює керівництво військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, або правоохоронного органу чи державного органу спеціального призначення з правоохоронними функціями, командира підрозділу Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів, державного органу спеціального призначення з правоохоронними функціями, оформлена за зразком та в порядку, встановленими Кабінетом Міністрів України, про те, що військовослужбовець або інша особа, визначена пунктом 1 частини першої статті 2 цього Закону, перебуває (перебувала) в місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України, із зазначенням строку позбавлення особистої свободи, або інтернована у нейтральних державах;

б) документ, що підтверджує участь особи як члена добровольчого загону (формування) в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, із зазначенням строку перебування в місцях несвободи, або інтернована у нейтральних державах;

3) витяг з Єдиного державного реєстру досудових розслідувань (за наявності кримінального провадження стосовно особи);

4) повідомлення органів сил безпеки та сил оборони стосовно особи.

2. Підставою для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до підпункту "а" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону є такі документи:

1) заява особи або її законного представника, або члена сім'ї особи, подана за зразком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

2) документи та/або відомості, що підтверджують факт (факти) порушення норм Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року стосовно заявника при його захопленні, незаконному затриманні, незаконному арешті, незаконному триманні або іншим чином незаконному позбавленні особистої свободи державою-агресором, її органами, підрозділами і формуваннями, іншими утвореннями, у зв'язку із здійсненням такою особою діяльності, спрямованої на вираження поглядів, цінностей, позицій щодо відстоювання державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України, а також за здійснювану професійну, громадську, політичну чи правозахисну діяльність, пов'язану з відстоюванням державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України, захистом прав та свобод осіб, позбавлених особистої свободи через таку діяльність, та про підтвердження дійсності підстав вважати, що здійснення такої діяльності становило реальну або потенційну небезпеку для незаконного переслідування особи державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями;

3) витяг з Єдиного державного реєстру досудових розслідувань (за наявності кримінального провадження стосовно особи);

4) повідомлення органів сил безпеки та сил оборони стосовно особи.

3. Підставою для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до підпункту "б" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону є такі документи:

1) заява особи або її законного представника, або члена сім'ї особи, подана за зразком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

2) документи та/або відомості, що підтверджують факт та обставини позбавлення особи особистої свободи;

3) документи та/або відомості, що підтверджують факт (факти) порушення норм Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року стосовно заявника при його захопленні, незаконному затриманні, незаконному арешті, незаконному триманні або іншим чином незаконному позбавленні особистої свободи державою-агресором, її органами, підрозділами і формуваннями, іншими утвореннями з явною або прихованою метою спонукання України, іншої держави, державного органу, організації, у тому числі міжнародної, юридичних або фізичних осіб до дій або утримання від здійснення дій як умови звільнення громадянина України;

4) витяг з Єдиного державного реєстру досудових розслідувань (за наявності кримінального провадження стосовно особи);

5) повідомлення органів сил безпеки та сил оборони стосовно особи.

4. Підставою для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до частини другої статті 2 цього Закону є такі документи:

1) заява особи або її законного представника, або члена сім'ї особи, подана за зразком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

2) довідка Міністерства оборони України, іншого центрального органу виконавчої влади, що здійснює керівництво військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, командира підрозділу Збройних Сил України, іншого утвореного відповідно до законів України військового формування, оформлена за зразком та у порядку, встановленими Кабінетом Міністрів України, про те, що іноземець, особа без громадянства, визначена частиною другою статті 2 цього Закону, перебуває (перебувала) у місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України, із зазначенням строку позбавлення свободи, або інтернована у нейтральних державах, а також, що на момент позбавлення особистої свободи така особа проходила в установленому законодавством України порядку військову службу у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України;

3) витяг з Єдиного державного реєстру досудових розслідувань (за наявності кримінального провадження стосовно особи);

4) повідомлення органів сил безпеки та сил оборони стосовно особи.

5. Підставою для визнання членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, відповідно до частини третьої статті 2 цього Закону є такі документи:

1) заява особи або її законного представника, або члена сім'ї особи, подана за зразком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що

забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

2) рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членом сім'ї якої є заявник;

3) відповідні документи (довідки), які підтверджують, що заявник відповідно до Сімейного кодексу України є членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

4) витяг з Єдиного державного реєстру досудових розслідувань (за наявності кримінального провадження стосовно особи);

5) повідомлення органів сил безпеки та сил оборони стосовно особи.

6. Під час розгляду заяв Комісією беруться до уваги:

1) інформація, відомості та/або дані, надані особою (заявником), її законним представником, іншою близькою особою, адвокатом чи іншим представником заявника за договором;

2) документи (довідки) щодо достовірності відомостей (інформації), наведених особою та/або стосовно особи, надані центральними і місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами на запит Комісії;

3) рішення з відповідних питань міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною;

4) інша інформація, надана чи оприлюднена міжнародними, правозахисними та іншими організаціями.

У разі потреби Комісія заслуховує пояснення осіб, стосовно яких подані документи та/або відомості, та/або свідків, законного представника особи, іншої близької особи, адвоката чи іншого представника заявника, які надали Комісії свідчення, інформацію, відомості.

7. За результатами розгляду поданих заяв, документів та/або відомостей з підстав, визначених частинами першою – п'ятою цієї статті, Комісія приймає рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, про визнання особи членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, чи про непідтвердження факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, відмову у визнанні особи членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

При прийнятті рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України Комісія встановлює дату початку строку позбавлення особи особистої свободи, а у разі звільнення особи з місць несвободи – дату її звільнення.

8. Рішення Комісії про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, про визнання особи членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, скасовується Комісією у разі:

1) встановлення факту подання на розгляд Комісії недостовірних відомостей, інформації, документів;

2) набрання після 20 лютого 2014 року стосовно такої особи законної сили обвинувальним вироком суду України, міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, за злочини проти основ національної безпеки України, громадської безпеки, миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку, недоторканності державних кордонів та інші кримінальні правопорушення, вчинені в умовах збройного конфлікту на тимчасово окупованих територіях України або пов'язані зі збройною агресією проти України.

9. У разі скасування Комісією рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, про визнання особи членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з підстав, визначених частиною восьмою цієї статті, кошти, виплачені особі згідно з цим Законом як грошова допомога, підлягають поверненню у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У разі якщо зазначені кошти не повертаються добровільно, вони стягуються в судовому порядку.

10. Рішення Комісії про непідтвердження факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України чи відмову у визнанні членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, може бути оскаржено в судовому порядку.

11. Розгляд заяв осіб, стосовно яких після 20 лютого 2014 року органами досудового розслідування України здійснюється кримінальне провадження за злочини проти основ національної безпеки України, громадської безпеки, миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку, недоторканності державних кордонів та інші кримінальні правопорушення, вчинені в умовах збройного конфлікту на тимчасово окупованих територіях України або пов'язані зі збройною агресією проти України, призупиняється Комісією на час здійснення розслідування та/або до набрання законної сили обвинувальним вироком суду України, міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною.

12. Відмова у прийнятті або розгляді заяви забороняється.

Стаття 5. Єдиний реєстр осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Єдиний реєстр осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, (далі – Єдиний реєстр), – це єдина державна інформаційно-комунікаційна система, призначена для реєстрації, зберігання, захисту, обробки, використання інформації про осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб.

2. Єдиний реєстр створюється для забезпечення:

1) внесення рішень Комісії про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, про визнання членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

2) обліку осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб;

3) реалізації особами, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членами сімей таких осіб, права на соціальний і правовий захист, передбачений цим Законом;

4) адміністрування потреб осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб.

3. Сукупність відомостей про фізичних осіб (персональних даних), що містяться в Єдиному реєстрі, є інформацією з обмеженим доступом. Облік таких осіб, адміністрування їхніх потреб, захист інформації та обробка відповідних відомостей здійснюються з додержанням вимог законів України "Про захист персональних даних" та "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах".

Дані Єдиного реєстру використовуються з додержанням вимог законів України "Про інформацію" та "Про захист персональних даних" для забезпечення реалізації особами, визначеними статтею 2 цього Закону, соціального і правового захисту, передбаченого цим Законом та іншими законодавчими актами.

4. Центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування безоплатно надають інформацію, необхідну для формування та актуалізації Єдиного реєстру.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, є відповідальним за забезпечення формування і ведення Єдиного реєстру та є його розпорядником.

6. Порядок створення, ведення, доступу до відомостей Єдиного реєстру та їх використання, порядок одержання інформації з інших реєстрів та інформаційних баз даних стосовно фізичних осіб для внесення відомостей до Єдиного реєстру визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя:

- 1) затверджує персональний склад Комісії;
- 2) забезпечує організацію роботи Комісії, приймає заяви та документи, організовує надсилання запитів для отримання, перевірки або уточнення інформації, необхідної для прийняття Комісією рішень з питань, що належать до її компетенції;
- 3) забезпечує ведення Єдиного реєстру;
- 4) здійснює інші визначені законом повноваження щодо забезпечення соціального і правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб.

Стаття 7. Грошова допомога особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членам сімей таких осіб

1. Щорічна державна грошова допомога надається особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, або членам її сім'ї під час перебування такої особи в місцях несвободи.

2. Одноразова державна грошова допомога надається особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення.

3. Одноразова державна грошова допомога у разі загибелі (смерті) особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, смерть якої настала під час перебування такої особи в місцях несвободи, або смерті особи, звільненої з місць несвободи, протягом року після її звільнення, якщо смерть настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, нещасного випадку, пов'язаних з перебуванням такої особи в місцях несвободи, надається членам сім'ї, батькам чи утриманцям загиблої (померлої) особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Члени сім'ї та батьки загиблої (померлої) особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, визначаються відповідно до Сімейного кодексу України, а утриманці – відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Якщо особа має право на одноразову державну грошову допомогу в разі загибелі (смерті) особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а також на виплату одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата одноразової грошової допомоги здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи.

4. Порядок призначення, виплати та розмір допомог, передбачених цією статтею, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

5. Особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, або членам її сім'ї за рішенням органів місцевого самоврядування може надаватися грошова допомога за рахунок місцевих бюджетів.

Стаття 8. Медична та реабілітаційна, у тому числі психологічна, допомога, санаторно-курортне лікування осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

1. Особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення надаються:

1) медична, реабілітаційна, у тому числі психологічна, допомога, соціальна та професійна адаптація в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

2) соціальні послуги, у тому числі влаштування до соціальних закладів (установ), у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Особа, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після звільнення має право на пільгове забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування.

Порядок забезпечення санаторно-курортним лікуванням, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, гарантується відшкодування витрат на професійну правову допомогу, що надавалася таким особам для захисту їхніх прав і законних інтересів, у порядку та розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, мають право на безоплатну вторинну правову допомогу на час позбавлення особистої свободи та після звільнення у зв'язку із захистом прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Стаття 10. Забезпечення житлом для тимчасового проживання осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

1. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення мають першочергове право на забезпечення жилими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання. Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання надаються громадянам, за умови що для них таке житло є єдиним місцем проживання на неокупованій території України і їх сукупний дохід недостатній для придбання або найму іншого жилого приміщення.

2. Дія цієї статті не поширюється на осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа військовослужбовців, право на забезпечення житлом (поліпшення житлових умов) яких передбачено Законом України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

Стаття 11. Забезпечення реалізації трудових прав, прав у сфері зайнятості осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. За особою, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, зберігається місце роботи (посада) протягом усього періоду позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а також протягом шести місяців з дня звільнення, у разі проходження такою особою заходів з медичної, реабілітаційної, у тому числі психологічної, допомоги, санаторно-курортного лікування, інших відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Держава забезпечує додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення шляхом надання права на одноразове отримання ваучера для підтримання конкурентоспроможності на ринку праці шляхом перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації, отримання освіти за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. До страхового стажу особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, зараховується фактичний строк позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

4. Дія цієї статті не поширюється на осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа військовослужбовців.

Стаття 12. Забезпечення реалізації прав осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення на пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування

1. Для осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

реалізація прав на пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, здійснюється відповідно до законодавства.

2. Особа пенсійного віку, особа з інвалідністю з числа осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення мають право на отримання пенсії, допомоги, послуг відповідно до законодавства.

3. Особа, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення має право на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації відповідно до законодавства в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Особа, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення має право на отримання матеріального забезпечення, страхових виплат та послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, безпосередньо в органах Фонду соціального страхування України.

Стаття 13. Забезпечення права на освіту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та дітей таких осіб

1. Держава забезпечує особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення, дітям осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а також дітям осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, які загинули (померли), у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, – до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти.

Стаття 14. Відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

1. З метою забезпечення ефективного відновлення та адаптації осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа осіб, визначених пунктом 1 частини першої та частиною другою статті 2 цього Закону, після їх звільнення проводяться відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу).

2. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа осіб, визначених пунктом 2 частини першої статті 2 цього Закону, після їх звільнення можуть пройти відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу).

3. Порядок проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Оформлення та видача паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

1. Паспорт громадянина України видається особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення не пізніше ніж через три робочі дні з дня оформлення заяви-анкети на його отримання.

Оформлення і видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення здійснюються протягом 10 робочих днів.

У разі оформлення заяви-анкети в закордонній дипломатичній установі України паспорт громадянина України для виїзду за кордон оформлюється

протягом трьох робочих днів та видається особі з урахуванням строку, необхідного для його пересилання до закордонної дипломатичної установи України, який не може перевищувати трьох місяців.

2. Для оформлення та видачі паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон особа подає заяву та документи за місцем звернення відповідно до Закону України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус".

3. Для особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після її звільнення процедура встановлення особи не має тривати більше ніж 10 робочих днів.

4. Оформлення паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, здійснюється без справляння адміністративного збору, державного мита (консульського збору), якщо така особа подає заяву на оформлення паспорта громадянина України та/або паспорта громадянина України для виїзду за кордон протягом одного року з дня її звільнення.

Стаття 16. Відстрочення платежів за зобов'язаннями осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, на час позбавлення особистої свободи та протягом шести місяців після звільнення звільняються від обов'язку виконання зобов'язань, а також від нарахування та сплати (передання) неустойки (штрафу, пені) за порушення зобов'язань. Після звільнення такі особи мають право на проведення реструктуризації їхньої заборгованості.

Дружина (чоловік) особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, також має право на проведення реструктуризації їхньої заборгованості за кредитами перед банками, іншими фінансовими установами.

2. Особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, можуть надаватися інші пільги та гарантії, передбачені законодавством України.

Стаття 17. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім підпункту 1 пункту 7 цієї статті, що набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

частину другу статті 80 доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) встановлення згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" факту позбавлення працівника особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

частину першу статті 82 доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

"6¹) час, коли працівник, стосовно якого згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, фактично не працював у зв'язку з позбавленням особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, але за ним зберігалось місце роботи (посада) і йому не виплачувалася заробітна плата";

доповнити статтею 119¹ такого змісту:

"Стаття 119¹. Гарантії для працівників, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

За особою, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, зберігається місце роботи (посада) протягом усього періоду позбавлення свободи; а також протягом шести місяців з дня звільнення у разі проходження такою особою заходів з медичної, реабілітаційної, у тому числі психологічної, допомоги, санаторно-курортного лікування, інших відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

2) частину першу статті 132² Житлового кодексу Української РСР (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до № 28, ст. 573) доповнити

словами "а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення";

3) пункт 1 статті 11 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст.190 із наступними змінами) доповнити абзацом сьомим такого змісту:

"Особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, з числа військовослужбовців, учасників бойових дій та прирівняних до них осіб, після їх звільнення обов'язково проходять відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу)";

4) у Законі України "Про відпустки" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4 із наступними змінами):

частину першу статті 9 доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

"6¹) час, коли працівник, стосовно якого згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, фактично не працював у зв'язку з позбавленням особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, але за ним зберігалось місце роботи (посада) і йому не виплачувалася заробітна плата";

частину другу статті 1.1 доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) встановлення згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" факту позбавлення працівника особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

5) пункт "б" частини першої статті 34 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити підпунктами 18–20 такого змісту:

"18) надання особі, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, або членам сім'ї такої особи грошової допомоги, передбаченої частиною п'ятою статті 7 Закону України

"Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей";

19) сприяння зайнятості осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення, організація їх професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації;

20) забезпечення житлом для тимчасового проживання осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

б) частину першу статті 23 Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20–21, ст. 190 із наступними змінами) доповнити пунктом 13 такого змісту:

"13) здійснює заходи для забезпечення соціального і правового захисту осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

7) частину першу статті 22 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 22, ст. 171 із наступними змінами) після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

"позбавлення особистої свободи особи, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України".

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

8) у Законі України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49–51, ст. 376 із наступними змінами):

статтю 11 доповнити пунктом 15 такого змісту:

"15) громадяни України, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та

членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

частину шосту статті 20 доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

"За осіб, зазначених у пункті 15 статті 11 цього Закону, страхові внески за весь період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та протягом шести місяців після звільнення сплачуються в порядку і строки, визначені Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів державного бюджету";

частину першу статті 24 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"Для осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, період позбавлення особистої свободи зараховується до страхового стажу для призначення пенсії за віком, а також до страхового стажу роботи із шкідливими умовами, який дає право на призначення пенсії на пільгових умовах і у пільгових розмірах";

9) у пункті 9⁸ розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2–3, ст. 11; 2020 р., № 40, ст. 315):

абзац перший викласти в такій редакції:

"9⁸. Платники єдиного внеску, визначені статтею 4 цього Закону, з числа осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, якщо вони не є роботодавцями, звільняються за заявою члена сім'ї або платника єдиного внеску, після їх звільнення та/або після закінчення їх лікування (реабілітації), від виконання обов'язків, визначених частиною другою статті 6 цього Закону, сплати недоїмки з єдиного внеску, пені та штрафів за її несплату на весь період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та протягом шести місяців після їх звільнення";

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"За осіб, визначених абзацом першим цього пункту, єдиний внесок за весь період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та протягом шести місяців після їх звільнення сплачується у розмірі, порядку і строки, визначені Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів державного бюджету. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску";

10) у Законі України "Про безоплатну правову допомогу" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 577 із наступними змінами):

частину першу статті 14 доповнити пунктом 15 такого змісту:

"15) особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, – на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, на час позбавлення особистої свободи та після звільнення у зв'язку із захистом прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

частину п'яту статті 19 викласти в такій редакції:

"5. У разі звернення осіб, зазначених у пунктах 3–6, 15 частини першої статті 14 цього Закону, про надання безоплатної вторинної правової допомоги або надходження інформації про затриманих чи позбавлених особистої свободи осіб від близьких родичів та членів їхніх сімей, перелік яких зазначено Кримінальним процесуальним кодексом України, Центр надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний прийняти рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги з моменту затримання особи чи позбавлення особистої свободи";

11) у Законі України "Про зайнятість населення" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами):

частину першу статті 14 доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення";

частину першу статті 30 доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення";

12) у Законі України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716 із наступними змінами):

частину четверту статті 20 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"За оформлення особі, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон адміністративний збір (консульський збір) не справляється, якщо така особа подає заяву на оформлення паспорта громадянина України та/або паспорта громадянина України для виїзду за кордон протягом одного року з дня її звільнення".

У зв'язку з цим абзаци третій – шостий вважати відповідно абзацами четвертим – сьомим;

частину шосту статті 21 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Паспорт громадянина України видається особі, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, не пізніше ніж через три робочі дні з дня оформлення заяви-анкети на його отримання";

частину чотирнадцяту статті 22 доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

"Оформлення і видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон особі, стосовно якої згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, здійснюються протягом 10 робочих днів.

У разі оформлення заяви-анкети в ЗДУ паспорт громадянина України для виїзду за кордон оформлюється протягом трьох робочих днів та видається особі з урахуванням строку, необхідного для його пересилання до ЗДУ, який не може перевищувати трьох місяців";

13) пункт 3 частини першої статті 20 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222) доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

"забезпечує соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України";

14) у Законі України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

частину четверту статті 19 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Зазначені вимоги не застосовуються стосовно осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, що встановлюється згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" на час позбавлення особи особистої свободи";

частину першу статті 34 доповнити пунктом 17 такого змісту:

"17) позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, що встановлюється згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей";

статтю 35 доповнити частиною десятою такого змісту:

"10. У випадку, передбаченому пунктом 17 частини першої статті 34 цього Закону, виконавець зупиняє вчинення виконавчих дій на час позбавлення особи особистої свободи та протягом шести місяців після звільнення такої особи";

15) частину першу статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 "Про державне мито" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113 із наступними змінами) доповнити пунктом 56 такого змісту:

"56) особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, – за отримання паспорта громадянина України, якщо така особа подає заяву на оформлення паспорта громадянина України протягом одного року з дня її звільнення".

3. Особи, стосовно яких у порядку, встановленому до набрання чинності цим Законом, прийнято рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, члени сімей таких осіб мають право на соціальний і правовий захист, передбачений цим Законом.

4. Рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, прийняті в порядку, встановленому до набрання чинності цим Законом, та інформація про осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб за згодою таких осіб, наданою в порядку, встановленому законодавством, вносяться до Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

5. Якщо до набрання чинності цим Законом особою, стосовно якої відповідно до цього Закону встановлено факт позбавлення особистої свободи, або членом сім'ї такої особи отримано в поточному календарному році грошову допомогу згідно з Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті на здійснення заходів щодо захисту і забезпечення прав та свобод осіб, які позбавлені (були позбавлені) особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації з політичних мотивів, а також у зв'язку з громадською, політичною або професійною діяльністю таких осіб, підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, заходів з реінтеграції населення тимчасово окупованих територій, здійснення виплат державних стипендій імені Левка Лук'яненка, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2018 року № 328, право на отримання щорічної державної грошової допомоги, передбаченої частиною першою статті 7 цього Закону, виникає у такої особи або члена сім'ї такої особи з 1 січня наступного року.

6. Особі (або членам її сім'ї під час перебування такої особи в місцях несвободи), у тому числі вже звільненій, стосовно якої відповідно до цього Закону встановлено факт позбавлення особистої свободи після 20 лютого 2014 року або стосовно якої в порядку, встановленому до набрання чинності цим Законом, прийнято рішення про встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України після 20 лютого 2014 року, надається щорічна державна грошова допомога, передбачена частиною першою статті 7 цього Закону, за кожний рік строку перебування в місцях несвободи (з округленням до найближчої цілої кількості років) до дня набрання чинності цим Законом, за виключенням років, за які така особа (або член сім'ї такої особи) вже отримувала грошову допомогу згідно з Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті на здійснення заходів щодо захисту і забезпечення прав та свобод осіб, які позбавлені (були позбавлені) особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації з політичних мотивів, а також у зв'язку з громадською, політичною або професійною діяльністю таких осіб, підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, заходів з реінтеграції населення тимчасово окупованих територій, здійснення виплат державних стипендій імені Левка Лук'яненка, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2018 року № 328, та поточного календарного року – у разі застосування пункту 5 цієї статті.

Надання щорічної державної грошової допомоги згідно з абзацом першим цього пункту здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Кабінету Міністрів України:

1) вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативно-правових актів органів виконавчої влади, що впливають з цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

2) у 2023 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
26 січня 2022 року
№ 2010-IX